

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanútnak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes számú ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: **Csendes-utca TÓTH-féle ház.**

Kiadóhivatal: **Csendes-utca, OLÁH-féle ház.**

A dohányjüvedék emelése.

Az államháztartásban megingott egyensúly helyreállítása a mandatumot kereső képviselőjelöltek programmbeszédeiben nagy szerepet játszott. Majd minden jelölt a fogyasztási adók jövedelméből tételében látta az orvoslást, de kevesen bocsátkoztak a részletekbe, és még kevesebben említették a dohányt, mint bevételeink azon forrását, mely még igen jelentékenyen fokozható.

Nem kételkedünk, hogy ezen kérdéssel a „tisztelt ház” már első sorszámban fog foglalkozni; hisz már most is emlegették a napilapok, hogy a pénzügyminiszteriumban e tárgyban tárgyalások folynak. Időszelünk tartjuk tehát és szolgálatot vélnünk tenni a közönségnek, ha hazánk dohányjüvedékének jelenlegi állásáról a legilletesebb helyről vett adatok alapján tájékoztatást nyújtunk.

Az 1867-iki kiegyezés után komoly megfontolást tárgyalt képezte ama kérdés, vajlon a dohánymonopolium Magyarországon meghagyassék-e, vagy p. o. Németország módjára a dohánygyártmányok fogyasztási adó kivételére által vonassanak az állam jövedelmi forrásai körébe? Az 1882-ben tartott széleskörű dohány-enquete szintén e kérdéssel foglalkozott és mindkét esetben a vélemények majdnem egyhangulag oda irányultak, hogy a monopolium fentartandó, mert az eddig elért jövedelmet a megadózottas bármely más neme nem lesz képes fölmutatni.

1867. óta ugyanis a dohányjüvedék czimén elért tiszta jövedelem megkétszereződött, 1882. óta pedig 15 százalékkal emelkedett. Ma tehát még kevésbé lehet szó arról, hogy a dohányfogyasztás megadózottas más alapra fektetessék. Ennyit bevezetéként.

Tulajdonképen ismertetésünkre áttérve, ezt könnyebb áttekintés végett három részre osztjuk és pedig szölkünk:

- I. a dohánytermelésről,
- II. a dohánygyártásról,
- III. a dohány eladásról.

I. Dohánytermelés.

A kincstár részére termelt dohánynyal 1881-ben 102,711 hold, 1882-ben 99,485 hold, 1883-ban 98,066 hold, 1884-ben 95,649 hold, 1885-ben 96,235 hold, 1886-ban 96,345 hold volt beültetve, melyhez még évenként 10—12 ezer hold járul a kivétel részére. A kincstár által beváltott 1881-ben 664,802 méterháza, 1882-

ben 464,426 mm., 1883-ban 621,886 mm., 1884-ben 472,933 mm., 1885-ben 497,158 mm., 1886-ban 330,021 mm. dohány, melyért 8—10 millió frt. ártettett. Kerek számokkal 880 határban 35,000 termelő van.

A dohánynyal beültetett terület azért apad, mert minőségének emelése érdekében az oly talajok, melyeken nem jó égsü. kellemetlen ízű dohányok teremnek, a természetből évről-évre fokozatosan kizáratnak és mert a pipázás lassanként kimogy a divatból, minék folytán a kincstár pipadohány szükséglete évről-évre apad.

A dohánytermelők feladata lesz tehát oly anyagot termelni, mely a szivar- és szivarka gyártásra is alkalmas. Ezen irányban mutatkozik is némi javulás.

A minőség emelésére nagy súlyt fektet a kormány. E czéllal mintaleveleket létesített, több gazdasági tanintézetnél a dohány művelést előadta, a termelőkhöz vándortanítókat küldt, a jó dohányok beváltási árait tetemesen felemelte, megfélelő magon fázozdik, melyeket ingyen ad a termelőnek.

II. Gyártás.

A beváltott dohány feldolgozásával tizenkét gyár foglalkozik, és pedig: Budapesten kettő, Fümében, Temesvárott, Kassán, Kolozsvárott, Szomolnokon, Selmeczen, Pozsonyban, Szegeden, Debreczenben és Zágribban egy-egy.

E 12 gyár előállított 1886-ban 10,819,237 kgr. különféle dohányt 12,139,983 frt. értékben; 545,677-szer ezer darab különféle minőségű szivart 15,241,536 frt. értékben és 323,896-szor 1000 drb különféle minőségű szivarkát, 3,558,670 frt. értékben. E számok, melyek fejtegetésünk lehető rövidre vonása végett csak az 1886-ban gyártott mennyiséget tüntetik fel, a burnógyártásra ki nem terjednek. Megjegyezzük azonban, hogy a burnót szintén tekintélyes mennyiségben és a külföldivel mérköző jeles minőségben gyártatik.

A gyártmányok 8 százaléka belföldi anyagból, 20 százaléka külföldi — havannai, braziliai, virginiai, kentucky, török és görög dohányból készült.

A magyar gyártmányok minősége ellen sok a panasz és tagadhatatlan, hogy sok esetben jogosult; de a ki Francia- és Olaszországban utazott, be fogja ismerni, hogy gyártmányaink a francia és olasz gyártmányoknál határozottan jobbak. Ausztriával persze, mely pedig a nyers anyagot fölünk kapja, ma még nem álljuk ki a

versenyt. Ámde tekintetbe kell venni, hogy egyrészt Ausztria régi és mindenemű készületekkel dusan ellátott gyárakkal és ügyes, kipróbált munkásokkal bír, míg a mi gyáraink újak s különösen gyártmányaink nagy részben kezdők; nálunk továbbá oly rohamosan emelkedett a fogyasztás, hogy a munkásoknak külön jutalmat kellett adni, hogy gyorsabban dolgozzanak, ami persze gyakran a minőség rovására történt; másrészt a folytonos haladás nálunk szembetűnő, a gyártmányok minősége évről-évre javul, egy helyre alapos a remény, különösen ha a czélba vett nagyobb szigor a termelő talaj megválasztásánál érvényre jutandó, miszerint gyártmányaink bármely más ország hasonló gyártmányával kiállják a versenyt.

A munkások már most is nagy gondal lesznek kiválogatva s az állam minden lehető elkövet, hogy gyári munkásai s ezek családjai betegség és halál esetén gyámolt és segítséget nyerjenek; valamennyi dohánygyár bír segélyző egylettel.

Gyáraink mintegy 14,500 munkást foglalkoztatnak.

III. Dohány eladás.

A külföldre való eladást néhány hazai kereskedő eszközli. Sajnos azonban, hogy az amerikai verseny e téren is nagy akadályokat gördít a kivitel elé. E mellett a külföldi államok magas beviteli vámok által is nehezítik exportunkat.

A kincstár külföldre eladott dohányt 1881-ben 937,369 frtért, 1882-ben 520,253 frtért, 1883-ban 494,066 frtért, 1884-ben 995,058 frtért, 1885-ben 1,421,145 frtért, 1886-ban 454,842 frtért.

Ha mindezt tekintetbe vesszük s ezenkívül komolyan és kimélet nélkül szigorral hozzálatunk a már-már botrányos mérveket öltött csempészet megszüntetésének; úgy nem nevezhető optimistiusnak azon nézet, hogy a dohányjüvedék tiszta hasznát 1889-ig 7—8 millióval fokozhatóanak véljük.

Egy adat elég leend egész megdöbbenőt voltában feltüntetni, hogy mily mérveket vett nálunk a csempészet: míg ugyanis Ausztriában a lakosság évenként s fejenként 3 frt 20 kr. költ dohányzásra, illetőleg szivarzásra, addig nálunk, a világ legdohánykedvelőbb országában csak 2 frt 13 kr. esik egy főre, azaz több mint egy forint értékű csempészet, vagy egyéb visszaélés

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Szenvedni a . . . *)

Szenvedni a boldogsáért . . .
— Nem szenvedés, gyönyör az.
Olyan, mintha rózsa tópo
Kézét sebzí tövis, gaz.
Szenvedni egy szebb jövőért,
Hít reménytel, lelkesen —
Effeledre lesz a bánat
A kéj édes perzelben.
De szenvedni nappal, éjjel,
Egyedül a multakért,
Szászoros kín . . . mit soha más
— Kí nem érzi — meg nem ért.

Rákóczy Mihály.

Utazás futókeréken.

Minden becsületes hazafinak kötelessége megismerni hazáját, — mondá Kolesyknk.

Az előtt persze nem volt ez valami könnyű dolog, mert azelőtt lassan jártak az emberek, de most már szaladunk futunk és rohanunk a különböző masinák segítségével.

Befutókerözöm hát én is a hazámat, — gondolom — és futókerékre ültem.

Buda-Orsíg csak elkarikáztam minden gond nélkül, de itt a barbár sváb kutyák csaknem lehúztak a masináról.

Ót is belekapaszkodott a hosszú kabátomba, mire eszembe jutott hogy csengessék. Erre az öt kutyá megijedt és ötfelé szaladt, csakhogy az átkozott bestiák nem akartak engedni a kabátból. Ötfelé húzták széjjel és úgy hűdácéleltek keresztül-kasul rajta, hogy gyönyörűség volt őket nézni.

Torbágy felé egy cigánykaravánt értem utol.

*) Mutatvány szerzőnek sajtó alatt levő kötetéből.

Eleinte nagyon bántak, — bizonyosan azt hitték, hogy garabonciás diák vagyok — de aztán, mikor rájuk kiáltottam: „Upre more!” — egyszerre nekiborodtak és cigánykereket kezdtek hányni utánam.

Nevettem őket, hogy utol akarnak érni, de csakhamar elmúlt a jó kedvem, midőn láttam, hogy utol is érnek.

Minden erőmet összeszedtem, hogy kudarcot ne valjék, de bizony leciánykerekezett a hatuszondos purdó én.

Csak a kitartás győzött. Ők elfáradtak és pedig tovább mentem.

Hercoghalom tájékn lekerültem az országutról egy nagy mezőre. Meg is jártam mindjárt: egy tehénosördőből kivált egy bika és irtozatos dübörgéssel rohan felem.

Csak most vettem észre, hogy én a budapesti bieykli-versenyen első díjat is nyerhettem volna, hiszen nem is futottam, hanem repültem a masinámmal.

Hanem ilyen ostoba bikával szemben még sem adhattam sokat a dicsőségre; a mint elértem az első fát, azonnal belekapaszkodtam az ágaiba és gyorsan fölraítottam magamat.

A bika elrohant a fa alatt és csak valamű száz lépésre állt meg. Akkor vette észre, hogy a sommit kergeti.

A esordás utána szaladt és visszahajította a tehének közé. Én pedig leszálltam a fáról és ellenkező irányban haladtam tovább.

Bieskén tul egy gyönyörű erdőbe értem. Kocsitűl vezetett rajta keresztül, azon hajtottam. A levegő erdei illattól volt terhes és a rigók hangversenyt tartottak a lombok között. Néha őz futott el előttem és esortelve ment tovább az avarban.

Mikor kiérttem az erdőből, egy kastélyt láttam magam előtt a völgyben.

Ép egy dombtetőn álltam ekkor és a domb alján egy hüllő pillantott meg.

Nosza, rohami kezdtem feléje, (hadd lássa mit tudok.) A nő integetett felem; azt hittem, hogy ismerőt gyamit. Érdekes kaland lesz, gondolom, s még örültebben vágattam lefelé.

Már csaknem egészen odarémtem, midőn megpillantottam a

tavaeskát, a melynek ő a tulsó partján állott. Nem volt erőm visszatartani magamat: a kormány elesavarásával csak annyit értem el, hogy oldalt fordultam a futókerékemmel együtt a tóba.

A hölgy nagyot sikoltott, én pedig fölegyenesedve a vízben mindenekelőt a szememet törültem meg, hogy lássam, hol vagyok.

Hát csak egy térdig erő tavaeska volt, akár át is hajthattam volna rajta.

Aztán a hölgyet néztem meg. Jaj be gyönyörű kis leányt láttam magam előtt! Tízsz tekte szemelőt csaknem megszárdalt rajtam a ruha.

Kivonszoltam a masinámat, aztán bemutatam magamat: Én Toportján Balambér vagyok Budapestről, addig is, a mig tisztán megmutathatom az arcomat.

— Jézus Mária, de megijedtem!
— Nagyon sajnálom, hogy én vagyok az oka.
— Hiszen integettem, hogy ne fusson a vízbe.
— És nagysád azt hiszi, hogy én visszariadok egy ilyen hitvány poesztától, ha egy szép nőt látok magam előtt?

— De hát mért nem jött ezen a hídön?
Erre a kérdésre nem tudtam felelni, mert hát bizony szívesen mentem volna én a hídön, csak tudtam volna, hogy van.

Felelet helyett tehát kérdést intéztem a szép kisasszonyhoz:
— Megengedi nagysád, hogy megmossa az arcomat itt a vízben?

— Tessék bejönni hozzánk, aztán odabent kényelmesen megmosdhat és felöltözet.
— Így? — kérdém és iszapos, víztől tocsogó ruhámra mutatott.

— Ne féljen, nem látja meg más, csak a kulesárné, mert szülem a szomszéd faluba mentek.
— Hát, kérem alássan, csak úgy menjünk be a házba, hogy más meg ne lásson.

— Erre megyünk, kerülő uton, — felelt a szép leány és megindult előttem.

— Én azonban megálltam.
— Boesánat, nagysád, de én még sem mehetek be kegyetekhez.

után szerzett dohány és szivar a 15 milliót meghaladó lakosság egy-egy fejére évenként.

Mint hogy azt senki sem állíthatja, hogy a magyar kevesebb dohányt fogyasztana, mint bármely más állam lakosa: indokolt a feltételezés, hogy a különbözet nem legalis uton szerzett dohányból pótolatik. Behozatárol sem lehet itt szó, minthogy még Ausztria is drágább anyagot fogyaszt, mint mi.

Hogy nem várnak a Remény, mely szerint már 1889-ig a dohányjüvedék tiszta haszna 7—8 millióval nagyobb lesz a jelenleginél, arra szolgáljon indokul a következő kimutatás: a dohány eladásiból befolyt

1879-ben 22,900,000 frt.
1880-ban 26,400,000 frt.
1883-ban 30,700,000 frt.
1885-ben 33,300,000 frt.

A tiszta jövedelem pedig volt:

1880-ban 17,400,000 frt.
1883-ban 21,000,000 frt.
1885-ben 20,800,000 frt.
1886-ban pedig már közel 23 millió.

Mint e számok mutatják, a dohányjüvedéknek meg van a természetes hajlandósága az önkényes fokozódásra; ha ez észszerűen némi ügyességgel és erőlyel még fejlesztetik, lehetetlen, hogy rövid idő alatt némi siker ne mutatkozzék.

Pest. Corr.

Megyei s helyi hírek.

* Nyilatkozat. Alóli, mint a hegyesi-csata-
emlék nagybizottságának elnöke — tisztségese, a rendezőbizottság által a részéről kibocsátott, és a f. 1887. évi július 17-én megtartandó telelezési ünnepélyre szóló meghívásokra vonatkozólag tett észrevételek okából — lemondván: vegye a hazafias meghívott közönség ebbseli lemondását — szíves tudomásul. — Zombor, 1887. évi július 13-án. Vujevich Zakár.

* Polgármesterünknek temetése vasárnap d. u. 5 órákor ment végbe a város általános részvétele mellett. A kíséretben részt vettek az elhunyt rokonain s barátain, valamint a városi tisztikaron kívül, a megyei közig. tisztviselő, a törvényszék, járási bíró, adóhivatal stb. hatóság. A menet a város háza előtt megállott, hol Csihás Henő városi főjegyző igazán megfogó szavakkal beszúrta a drága halottat a városról, majd könn a temetőben Dr. Geringer Pál városi aljegyző mondott beszűd beszédet a sírnál, végül a kaszinói dalárda gyászalt énekelte. — Lapunk mulktori számban közöltük már a városi tiszt-kar gyászjelentését itt adjuk most a család részéről kibocsátott jelentést is: Ösz. Hoffmann Mihály né szül. Markovits Mária és leánya Ika, Hoffmann Janka férj. Sztrilich Mihályné, Hoffmann Frigyes és leánya Gizella, Hoffmann Amália férj. Kémenczi Sándorné, Hoffmann Jenő és neje szül. Marett Amália és gyermekeik: Amália, Eugenia és Frigyes, özvegy Topits Reszóné szül. Hoffmann Mária és fia Zoltán, úgy számos rokonai, jó barátjai és ismerősei, melyen szomorodott szívvel tudtjuk a forró szeretet férj, fivér, illetve sógor és nagybátyjuk, Hoffmann Mihály, Zombor sz. kir. város polgármesterének, volt T. Bács-Bodrogh vármegyék szolgabírája és árvászaki ölközének, f. évi július 8-án 8 óra 45 per 7 órákor, életének 63. évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek átutas feltétele után történt gyászos elhunytát. Holt tetemei f. évi július 10-én d. u. 4 órákor fogtak a szent Rókus sírkertben levő családi sírboltban elhelyeztetni. Az engedélt szent mise áldozat f. évi ju-

lius hó 11-én d. e. 9 órákor fog a rom. kath. szentegyházban megtartatni. Kelt. Zomborban, 1887. július hó 9-én. Béke havva!

* A bácsmegyei végrehajtott kongresszusa. Szigrizst Gyula közp. szolgabírói végrehajtott felhívást intézett a megye összes végrehajtottokhoz, hogy f. hó 17-én gyűljenek egybe az „Előfutó” helyiségekbe megbeszélendő a „Létkérdés megszűnésének” módjait. Szerinte egy küldetés menesztendő a főispánhoz, egy az adófelügyelőhöz, hogy nyújtsa támogatását és a pénzügyminiszteriummal pártolják; továbbá egy-egy küldetés menesztendő a megyei összes országgyűlési képviselőkhöz, hogy egyiknek azokat is megnyerjük és azok az országgyűlés megnyitása után „szomorú helyzetüket” eseteljük.

* Kinevezés. Az igazságügyminiszter a bács-almási kir. járási bíróságnál megűresedett végrehajtott állásra Kisméridi Pál szabdkai kir. törvényszéki díjnokot nevezte ki.

* Községi aljegyzők. Bajszán az újonan rendszeresített aljegyzői állásra Palits Antal eddigi Pacseri községi segédjegyző egyhangul megválasztott. — Rigeiczán a közs. aljegyzői állásra Berecz Dezső topolyai közs. segédjegyzőt választották meg szintén egyhangul.

* Lelekzválasztás szept. hó 28-án Szabadkán az ev. ref. egyházból.

* Az anyaira rettegott l'yosizty rablónak hű areképe ott diszeleg a Sztoljanovits fényképész ablakában. A ki érdeklődik fizionómiájára íránt, megteheti.

* A helybeli felső szűb leányiskola növendékei f. hó 9-én a színházban hangversennyel egybekötött színelőadást rendeztek, melyről azonban — nem tudjuk mi okból — nem tartották melátonak értesíteni lapunkat s így mi sem emlékezhetünk meg bővebben arról.

* A „Bajai Híradó,” melyet Drescher Ede szerkesztett, megszűnt. — Tehát egy mamuk lappal kevesebb lett megyénkben; egyébként csak alig 9 havi tündöklésben egy csopp életre valósgot sem mutatott utánnyira, hogy előre látható volt sorsa, mely a választások után esakugyan be is következett.

* A palánki kiállítás jul. 17-én, azaz vasárnap záratik be.

* Palics fürdőből: kimutatás július hó 1—8-ig terjedő hetéről. A lefolyt héten Palicson 3240 átutazó vendég fordult meg az állandón Palicson levő vendégek száma meghaladja a 300-at. Kiadtak a lefolyt héten összesen 2683 fürdőjegyet, ebből 1739 hidegfürdőre szűb. A július hó a fürdőzésre igen alkalmas időjárás-sal kezdődött; a levegő 5-én délután 3 órákor 30-1 fokot mutatott C. szerint árnyékban. Leghűvösebb a nappali levegő 7-én reggel 16-0 fok A bőví melege 19 és 24 fok (R) közt ingadozott, ugy hogy állandón használható volt, a szabadon való fürdőzésre 6-án délután a barometer 751.4 mm-ig sűlyedt. (7.5 mm eső) július 1. 5. 6. nek déljöletje, 2. 4. 7. nek déljöletje egészen derült, fűhőlet. Ozonometer 4—7. Ugy a fürdőváros, mint a villák lakoszábai 1—2 kivétellel már mind el vannak foglaltva, a vendégek közt számos messze vidékről jött és igen előkelő állású családok vannak.

* Buziáson a 5-ik számú kimutatás szerint eddig 428 fürdővendég fordult meg.

* Bukott tanulók javító vizsgája. A hivatalos lap közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek az évi június hó 30-án 25,873 sz. a. kelt és valamennyi tankerület főigazgatójához intézett rendeletét, mely a két tárgyból „előzetlen” osztályzatot nyert tanulók javító vizsgáitai engedélyének megadását a tankerület főigazgatóra ruházta és az eljárás módjait megállapítja.

* Eskűvő. Markovits Sándor szabdkai főgyimn. rajztanár f. hó 9-én d. e. eskűdött örök hűséget Vojnits tunis Flora kisasszonynak. Vojnits tunis Nándor ottani ny. főgyimnasis tanár lányának.

† Gyászjelentés. Alhíroztak mély fájdalommal jelenik a szeretet férj, apa, testvér, és nagybátyja Szakáll Vidor ügyvéd, nyugalmozot kir. aljegyzőnek f. évi július hó 5-én, 44 éves korában, hosszu és súlyos szenvedés következtében Budapestben történt

elhunytát. A haldogultnak hűlt tetemei Budapestben helyeztettek el örök nyugalomra. Az engedélt szent-mise áldozat f. hó 12-ik napján fog Baján a szent Ferencz-rendi szerzetesek templomban d. e. 10 órákor az Úrnak bemutatattani. Jankovicz, 1887. július hó 8. Béke poraira! Szakáll Béla, Szakáll Adorján mint testvérei, Szakáll Margit mint unokahúza, Ösz. Szakáll Vidorné szül. Boszák Mariska mint neje, Szakáll Jolánka, Szakáll Erno, Szakáll Siska mint gyermekei.

* A katonák vacsorája. A közös hadügyminiszter rendelete következtében több helyőrségben próbát tettek, hogyan lehetne a katonáknak vacsora is adni. Erre fejtünk és estünkint 2 krt irányoztak elő. De kiderült, hogy ennyi pénzből semmit sem lehet csinálni s hogy fejenként legalább 4 krra van szükség, a mi a haldereg budgetjében évenként körülbelül 3 millióny több szükségletet okozna. A hadügyi kormány ezt az összeget már a jövő évi budgetbe fel akarja venni.

* Idegen illetőségű iparosságok munkakönyvei. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter f. évi 27,700. szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatóság: Az idegen illetőségű iparos szűdek és gyári munkások részére kiállítandó munkakönyvek tárgyában 1886. évi március hó 9-én 7847/1886. szám alatt kelt körrendeletben értelmében, az ország területén levő iparhatóságok kötelesek azon esetben, ha idegen illetőségű iparos szűdek vagy gyári munkások részére munkakönyvet állítanak ki, a munkakönyv kiállításának megtörténtéről azon iparhatóságot vagy igazgatót, melynek területén az illető szűd vagy munkás illetékességi joggal bír, tudomásvétel és nyilvántartás végett, a munkakönyv kiállítása után legkésőbb 8 nap alatt értesíteni.

* Vasuti tisztképző tanfolyam. A közmunka és közlekedésügyi magyar királyi miniszter az összes hazai vasuti vállalatok hozzájárulása mellett Budapestben a f. é. szeptember hó 1-vel vasuti tisztképző tanfolyamot létesít, melynek célja és feladata azon egyének elméleti kiképzése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi és kereskedelmi szűgálatban, mint hivatalnokok alkalmazást kívánnak nyerni. A tanterv szerint az előadások hetenkint 6 óraon 30 órára terjednek s délután 3 óráig esti 8 óráig tartanak. A tanfolyam hallgatói: a) nyilvános rendes hallgatók, b) magántanulók és c) nyilvános rendkívüli hallgatók. Nyilvános rendes hallgatók első sorban azok, kik a részes vasuti vállalatok által mint ilyenek felvételre ajánlottak; másodsorban pedig azok, kik a tanfolyamra önként beiratkoznak s az előadásokat az egész tanévben át rendszeren hallgatják. Magántanulók azok, kik akár mint üzletgyakorlók, akár mint díjnyokok a vasuti vállalatoknál már tényleg szűgálatban állanak s a tanév kezdetén vagy annak folyamala alatt előjáró vasuti igazgatóságok által a tanfolyam igazgatóságánál a felsorolt tantárgyakból zárvisgálatra leendő bocsátás czéljából bejelentettek. Nyilvános rendkívüli hallgatók végül azok, kik szintén már tényleges vasuti szűgálatban állanak s csak ösmertelki ggarapítása végett vizsgálati tel kötelezettek nélkül szabadon választható egyes tantárgyakat kívánnak halgatni. Ezek részére a tanév végével csak látogatási bizonyítványok adnának ki. Ugy nyilvános rendes hallgatók, mint magántanulók csak azok lehetnek fel, kik a vasuti hivatalnokokra nevez me eddig is előírva volt elméleti képzettséggel bírnak, 18. életévüket betöltvén, a vasuti szűgálatra tetsleg is alkalmas voltak igazolják. Elméleti előképzettségül igazolandó, hogy a jelentkező legalább is valamely főgimnáziumot vagy főreáliskolát, a kereskedelmi akademiát vagy közkereskedelmi iskolát, avagy azokkal egyenlő rangban álló katonai tanintézetet, a budapesti állami középiskolát, a kassai állami gépészet i parntudot, valamelyik hat évi tanfolyammal bíró polgári iskolát sikerrel végezt. Az eme képzettségül bíró beiratkozás czéljából egyszeresen jelentkezhetnek, míg ellenben a elsőbbségi iskolai előképzettségül bírók külön feletve vizsga elkerőbesztása mellett s ennek jó eredményesen képest vétettek fel a tanfolyamba. Egészten kivétellesen s eskák a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter ur előzetes engedélye mellett, mely iránt a folyamodványok f. é. aug. 5-ik nyujtandók be, oly egyének is felvehettek feletve vizsga alapján a tanfolyamba, kik legalább a gymnaszium vagy reáliskola 6. osztályát, a budapesti állami középiskolán 2. évfolyamát, valamely közkereskedelmi iskola 2. osztályát vagy a polgári iskola 4. évfolyamát, illetőleg a tanítóké-

— Miért?
— Először is becsnyitanám a szűnyegeket a sárál. másodsor nem tudom, hogyan öltözzem át, mikor nincs velem több ruha emél az egynél.

— Majd adatok én egyet a papa ruhái közül, ezt pedig kimosssa a kulesárné.

— Fogadja hálás köszönetemet és kézeskömat, nagysád, de azt hiszem, így én nagy alkalmatlanságot szűrek kegyeteknek.

— Oh kérem, ennyit akárki is megtenne önnek, azt hiszem.

— De mégis legkivált nagysádnak nem akarék terhère lenni.

— Kérem, legyen nyugodt, én csak örvedek, ha valakinek szűveséget tehetek.

Beértünk a kastélyba.

A kulesárné, egy elhízott öreg asszony, ugyanecek megbámult engem és a kerekemet, de aztán nevetett, midőn a kisasszony megmondta neki, hogy utazó vagyok és hogy bele fordultam a tóba.

Bevezetett egy fürdőszobába és tiszta ruhát készítve elő, azt mondá, hogy csónegessek, ha készen leszek.

Tíz perec múlva készen voltam az átöltözéssel.

— A nagysága uszonnál vezat várja uraságotat, — mondá a kulesárné s az ebédőbe vezetett.

Az én szűpem barátságos mosolylyal jött elém és helylyel kínál meg az asztalnál.

— Szűpen köszönöm, nagysád, de én még voltaképen azt azt sem tudom, hogy kinek vagyok lekötélezztje ennyi szűveséggért.

— No nézze, ijedtemben el is felejtettem megnevezni magamat, — én N . . . . Vilma vagyok, ez atyámnak nyaralója. Biztosítom, hogy ő is szűvesen fogja kegyedet látni.

Mikor a szép tündér azt mondta, hogy Vilmának hívják, valami különös érzés surrant át szűvem: tizenhat szeretőm volt eddig és esodálatosképen valamennyinek Vilma volt a neve. Ezek közül kilenez katolikus, három lutheránus, kettő kálvínista, egy unitárius és egy nazarenius Vilma volt. A másik osztályozás szerint pedig tizeneggy szűke, egy barna és egy vörös. A szűkekkel nem volt szereném; a barna szeretet, de mégis mászhoz ment férjhez; a vörös pedig iszonyu féltékeny volt reám. A tizenhetedik

Vilmával elég most szemben. Ez is barna és szebb valamennyinél. Égek! segítetek, hogy meg ne loduljon a szűvem!

Folyattuk a beszélgetést.

— Igazán szerenésnek érzem magamat, hogy beleestem abba a pocsolýába.

— ?

— E nélkül talán soha sem ismerkedtem volna meg nagysáddal.

— Csaldódk, ha azt hiszi, hogy velem szerenese megismerkedni.

— Ki állíthatná az ellenkezőt?

— Én mindenkire szerenéselenséget hozok, a ki megismer.

— Mint Byron hósei?

A szép leány elpirult; bizonyosan tudtá, hogy Byron alakjai azokra hoztak szerenéselenséget, a kik őket szerették. Azonban csakhamar magához tért és így szólt:

— Nem szeretem Byront.

— Az ő életútása és embergyölölete nem is illik kegyedhez és egyáltalán a nőkhöz.

— Pedig mi többször csalódunk, mint a férfiak.

— Lehetetlen, hogy személyes tapasztalatairól beszél nagysád.

— Én még nem szerettem, de sokat hallottam . . .

— A ki nem szeretett, az nem is csaldóthatott, és a ki igazán szeretett, önzés nélkül, az sem csaldóhatott.

— Ön is ugy hallotta ezt?

Csípő kérdés volt, kétül foggyer, — siettem másra terelni a beszédet.

— Nagysád itt egész paradicsomban van.

— Igen: Éva vagyok.

Szeretnem volna Adámnak ajánlani magam, de még koránlottam. Örvedhet nagysád, hogy ninesenek kigyói ennek a szép paradicsomnak.

— Csak egy esunya férge.

— És mi az, ha szabad tudnom?

— Az úmalom.

— Nem hiszem, hogy nagysádnak ne volnának álmai.

— Alva?

— Nem.

— Ébren álmodni kínos a szűvnek.

— Én azt gondolnám, édes.

— Férfinak igen, mert törekedhetik, ábrándjait megvalósítani, de egy szűgény nő csak a véletlenre számíthat.

Ezt mondva föltek és sétát ajánlott a kertben.

Egy puha gyöpkapánén foglaltunk helyet.

— Nagysád azt mondta az imént, hogy untatja ez a gyönyörű hely.

— Igazat mondtam.

— Engem elragad.

— Pedig nem hiszem, hogy ön nem látott volna már ennel szebbet is.

— Meglehet, hogy kedves érzelmim teszik oly széppé.

— Kedves érzelmek?

— Megvallom, hogy a tájképek közül csak azok tetszenek nekem, a hol nymphák vannak a virágok között.

— De hiszen itt ninesnek nyhmák.

— Egyet látok, — mondám, és szerelmesen néztem szemé közé. Vilma folkaezogat.

— Csak nem engem gondol?

— Festve sem láttam szebbet.

— No már becsállom meg, de ön igen nyagokat mond.

— Eskűszöm a napra, a holdra, a piramisokra, hogy igazat mondok, hogy kegyed szebb, mint Kleopatra, büvölőbb, mint Sába királynője, igazőbb Venusnál.

— Nem ismerem ezeket az asszonyásokat.

— Én egyesűlve látom hájaikat kegyedben.

Vilma letepét egy fahéjzrósát és így szólt:

— Ismeri ennek a virágunk a jelentését?

— A virágnyelv szerint bátortátsat magyarázok belőle.

— Csaldódk; azt jelenti: „Nekem nem szabad ilyen dolgokat hallanom.”

— Zarnok, a ki mondja, hogy kegyed ne nézzen tükörbe.

— Azt nem mondta senki.

— Én tükört tartottam kegyed elé.

— Nem bíttem soha a tükörnek.

— Pedig soha oly igazán nem mutatott, mint most. Az igaz, hogy ön nem vagyok fonosorozva, de a lekem tisztán mutat.

pezdők 2 évfolyamát jó sikerrel végezték. A felvételi vizsgák megtartása és a beíratkozás f. é. augusztus hó 20-ika és 31-ike közötti időszakban történik, a jelentkezések azonban már július hó 15. és augusztus 15-ike közt kell megtörténnie. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik és egyhúszhatnap 10 hónapig tart. A tanév befejeztével azon nyilvános rendes hallgatók kik a tanfolyamokat kellő eredményrel látogatták, gyakorlati ismereteket elsajátították ekközülől saját költségükön teljesítendő próbázolgálatra, a részes vasúti vállalatokhoz beosztotnak. Ily próbázolások legalább is három hónapig egy húszhatnap teljesítendő, s ez után a nyilvános rendes hallgatók a képestő vizsgálatra beosztotnak. A részes vasutak ajánlata alapján fellépett azon nyilvános rendes hallgatók, kik közvetlenül a tanfolyamra való beíratkozás előtt legalább 3 hónapig már gyakorlati szolgálatban állottak, a tanfolyam bevégzése után azonnal képestő vizsgára beosztotnak. A magántanulók el-lenben csak legalább 13 havi tényleges szolgálat után beosáthatók a képestő vizsgára. A képestő vizsga sikeres letételéről a vizsgáló bizottság által kiadandó bizonyítványok a magyar korona területén létező összes vasúti vállalatok által jogérvényesülék elismertetnek és pedig oly joghatályaival: 1. hogy az ekként képestőt nyert egyének az egyes vasúti vállalatok által az eddig szokásban volt távirati, forgalmi és kereskedelmi szakvizsgák letételére többe nem kötelezhetőek; 2. hogy 1889. évi október hó 1-től kezdve a forgalmi és kereskedelmi szolgálatnál hivatalnokokká csak oly egyének nevezhetőek, kik a tanfolyamon képestő bizonyítványt nertek. A nyilvános rendes hallgatók és rendkívüli hallgatók 70 frt-évi beíratási tandíjt, a magántanulók csak 10 frt beíratási díjt tartoznak lefizetni. A felvételi vizsga utáni díj 5 frt-ot, a képestő vizsga utáni díj pedig 10 frt-ot tesz. Az 1887-88 évi tanfolyamra az igazgatóságnál (Budapest VII. ker. királyutca 69. sz.) a f. évi július hó 15-től augusztus hó 15-ig terjedő időszakban jelentkezhetni.

* Ezennel tudatom e környékből iracilla hitközösekégen igen tisztelt előjáróival, hogy könyvnyomdamban utóbbi időben a Héber (Mebra) betűt is beszereztem; szolgálhatok tehát a szükséges (Chewrah Kadischah) „Bikur Cholim” és egyéb közösi nyomtatványokkal, (héber betűvel való kivételben.) Tisztelettel Oblát Károly könyvnyomda-tulajdonos, Zomborban.

* **A zombori szerb ifjuság** a zombori szerb dalárda szíves közreműködése mellett 1887. évi július hó 16-án szombaton, a szerb esztáionka termeiben jótékonyzéli dalestélyt rendez táncal egybekötve, melyre a t. czimű közöseség tisztelettel meghívja. A belépti jegyik szemelyenként 1 frttal, családjegyek pedig 3 frttal. Ötvenkövits Koszta-féle fűszerkereskedésben előre válthatók, az nap este pedig a pénzért. Kezdeté 9 órakor. Felfűlletek tekintettel a jótékony czélra köszönettel fogadtatnak el, és hirdalag nyugtáztatnak. A rendezésé. A dalárda programja a következő: 1. Bikár Vojin joghallgató beszéde. 2. „Ott a zászló.” Zajezátol. Előadja a dalárda vegyes kara. 3. „A vértanu nó.” Irtá Jaksits György. Szavajla Borgosyky Bozdár. 4. „A homak . . . .” Dirner-től. Előadja a dalárda férfikara. 5. „Hát ez . . . .” Jaksits György-től. Zeneje Hoessewártol. Bariton solo. Éneklé Bikár Sándor, zongor-nák Kiséri Theodorovits Juliska k. a. 6. „Kolo” „A mi falusiaink”-ből. Szerzé Paescu. Éneklé a vegyes kar.

* **Az új védhímelőltási törvény** végrehajtása tárgyában a belügyminiszter részletes szabályzatot dolgoztatott ki s azt oly utasítással küldötte be valamennyi törvényhatóságnak, hogy a leg-szelebb körben közhírré tegyék s az abban megjelölt intézkede-ssek pontos és szigorú végrehajtásáról valamint az ellenőrzésről gondoskodjanak. A szabályzat a nyilvánosan végzendő s általában kö-zöses védhímelőltási körli eljárást 47 pontban írja körül s közli az áltási és ujraltási bizonyítványok mintáit. A miniszter különö-sen felhívja a hatóságok figyelmét, hogy a területükön lévő árva-lázakban, aggodalomban, szegényházakban valamint azon közösi és törvényhatósági intézetekben, ahol hosszabb ideig tömegesen tartózkodnak, oly egyéneknek, kik a védhímélvél ninesenek be-oltva, vagy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himlőt ki nem állot-tak, a védhímélvél való beoltása iránt már most intézkedjenek.

* **Az ügyvédek és a hatóságok.** Az ügyvédi rend-tartás némely intézkedéseinek módosításáról szóló 1887. évi XXVIII. t. cz. értelmében; a bíróságok, közigazgatási hatóságok vagy köze-gék, a fel képviselőletben megjelenő ügyvédek r e n d b ű n t e t é s -

s e l fenytethetik ezentúl is, ha úléseikkel, vagy az előttik folya-matban levő tárgyalásnál sértő kifejezéseket használ, vagy ha olyan magaviseletet tanusít, mely a rend és tisztesség követelményeibe ütökök. Ugyanez a törvényekből megengedi, hogy ha a fentebb jelezett módon ekövetett sértés súlyosabb beszámítás alá esik, a rendbűntetésen felül az ügyvéd bűn v á d i vagy f e g y e l m i el-járis alá vonassék, ugyszintén abban az esetben, ha a meghatal-mazottként eljáró ügyvéd a bírósághoz, vagy közigazgatási ható-ságokhoz intőzött beadványban használ sértő kifejezéseket, vagy abban a bírói és közigazgatási hatóságok közegét sértő kifejezé-séssel illtöi, — a mennyiben a sértés súlyosabb beszámítás alá nem esik — fegyelmi vétség alatt illetékes fegyelmi bíróságra át-lal fenytethessék. A törvény emez intézkedéseknek hatályt szerzendő, az igazságügyminiszter a királyi ügyészségeket körrrendeletig ut-a-sította, hogy az ügyvédi kamarák megokolatlanul eynhe és elnéző eljárisának megelőzése vagy orvoslása végett a szóban levő fegyelmi eseteket óber figyelemmel kísérik s a törvény által biztosított in-dítványozási és ellenőrzési jogukat és köteleességeket hatályosan gy-a-korolják, azokban az esetekben pedig, midőn az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága az ügyészség indítványának meg nem felelő határozatot hozna, fellebbezési jogok használatát el ne mulasz-szák. Ezzel a rendelettel kapcsolatban a belügyminiszter a tör-vényhatóságokat utasította, hogy mind azokban az esetekben, midőn a felek képviselőletben eljáró ügyvéd által, akár a törvény-hatóság, akár annak közegei ellen ekövetett sértés megtorlása vé-gét az ügyvédi kamarához feljelentést tesznek, eről egyszersemind a kamara székelyében levő kir. ügyészséget is értesítsék a végből, hogy ez az eljárisat kellőleg ellenőrizhesse, esetleg indítványozási és fellebbezési jogát gyakorolhassa.

* **Pályázt.** A szingyi bizottság a város tulajdonát képe-ző zombori színházra és pedig f. é. október hó 15-től december hó 31-ig terjedő időny alatt tartandó magyar előadásokra pályázatot nyitott. A színház, ugyszintén a díszletek és egyéb költségek díjmen-tésem használatához, a színház fűtéséről szintén a város közösesé gondoskodik, egyéb segélyezésre azonban a színház tulajdonát igénye nines. A színházhoz elhelyezni óhajtó igazgatók, felszerelt társulatok és zenekaruk létszámát igazoló pályázati körvényüket f. é. augusz-tus hó 1-ig, a szingyi bizottság elnökehez Maximovits Szilárd városi tanácsoshoz küldjék be.

* **Pályázot.** Mohol magyoközösekben az írno ki állás meg-re-sedélyn, emek választás utján való betöltésére f. évi augusztus 1-5-ön napjának d. e. 9 órája Mohol közöshezáznál kitűzött. Minek folytatni főlíválnak mindazok, kik ezen állást elnyerui óhajják, miként eziránti kérelmeket albírt jegyzőhöz f. évi július hó 31-ig október benyújtják, mely körvényben veggott tanulmányaik, ekkéi magaviseletük és foglalkozásuk, úgy az hogy a szerb nyelvet be-szélük okmányilag igazolandó. Ezen állás 400 frt évi fizetéssel van egybekötve.

* **X. Y.** A lapunk mai számának hirdetsi rovatában olvas-ható budai Bátközé-keserő forrás című hirdetésnyre felhívjuk ol-vasóink figyelmét.

* **E lap nyomdájában egy jól írui-olvasu- tudó fu tanoneztl felvétetik.**

Irodalom.

— **Lapunk szerkesztőjének** művéröl az „Egyetértés” a következőkben emlekezik meg: Drámai költemények ezimen jókora kötet jelent meg Zomborban Molnár Gyulától, ki egy vidéki nép-színű pályázaton díjat nyert s egy akadémiai pályázaton is em-legettek darabját. Most újabb dolgozatokat adott ki, versekben írt drámákat és egy vigjátékat. A szerző tehetséges író, de nem szim-mirő. Ő még mindig a langyos ömlengéseknel van s a díkező-nál. Az ily művek megmaradnak könyvtárának, miután a szin-padon nem az esztalgályozt beszéd, hanem a esekvény és a mozgás tud csak hatni. Egy szinpadú alak, a ki megiszik egy po-hár vizet, többe ér, mintha 10 perczig jámbusokat deklamál.

NOVELLATÁR.

Szív és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Írta: **KRAUSZ BERNÁT.**

(Folytatás.)

Az állomáson egy öreg ur fogadta, ki Bárány Ferencnek mutatta be magát. Andor a névre azonnal emlékezett, mert a sür-gönyt tőle kapta. Azonnal tudakozódott is hivatásának okai után, de Bárány ur kitérőleg felelt. Minden jel arra mutatott, hogy az egész Sándor bácsinak jól kigondolt eseme, melynek elzárját persze Andor fol nem foghatta és így sehogy sem tudott azon gondo-lattal megbarkozni, hogy őt jegyese mellől elszóllították.

— És olyan sürögős a dolog, hogy még egy ötözöt ruhának elferdésedését és besomogását sem engedhette meg? — kérdé Andor Bárány urat, miután az állomást elhagyták.

Valóban kedves doktor ur, soha ily ügytelenséget nem kö-vettem el, mint ma; tessék elhinni! — — — nem is tudom hogy kezdjem? — — — A fejemet vesztettem el, vagy mi, mert nem tudom magamnak másként ezt az elhamarkodást megmagyarázni; esekélyeség az egész — — — szinte nevethek együgyűségem fölött, hogy ily fejnekli eljárisat tanusítottam . . . . .

— De hát mi történt? — — — esék a bűszedő ur szavaiba Andor, kibék Bárány ur ama kerülgető felelete még jobban felkölté és megerősíté azt a gyanut, hogy az ő kiugráttatásának menyas-zsonya mellől valami igen füresa rugója lehet.

— Tetszik tudni, kedves doktor ur, azzal a Nádas Péterrel utóbbi időkben szomoró calamitásokba keveredtem; tegnapi hirte-len bezártá üzletét — — — és én tudja: összes vagyonommal jól álltam érte; ez az egész — — — fejemet vesztettem, hogy kol-dussá leszek, azért sürgönyöztem Önnök.

— Nos, és most mi esínálnak? —

— Hát semmit, kedves doktor ur, Nádas komám, mind el-hozta ma reggel hozzám azokat a váltókat és kotvényeket, melye-ken én, mint jótálló szerepelek

— Hogy-hogy? —

— Hát egyszerűen ugy, hogy azok már egy hónappal ez-elfőt lejártak; a prolongatiónál pedig más lett a jótálló; — — — erre én nem is számítottam . . . . .

— Így hát nekem már nines itt semmi dolgom.

— Sürögős nines ugyan, de dolga akadhat mégis, kedves doktor ur, ha éppen már itt van. Öcsém, az ifjabb Bárány, éppen holnap szándékozott doktor urhoz menni valami peres ügyben, most ha szíves lesz, átveheti tőle az ügyet.

— No nem bánom; de annak még ma este meg kell törté-nnie, mert a holnap reggeli vonattal mulhatatlanul vissza akarok utazni.

— Megtörténhetik, kedves doktor ur, meg.

— Mégis csak boszantó — türelmetlenkedék Andor — az embert ilyen semmisségért ide ugrasztani — —

— No nem épen, kedves doktor ur — felelt simán Bárány — gondolja meg kérem a nagy vesztését, mely egy emberrel

— Igaza van, — felelt szefiden Andor — tév előrelátónak lenni . . . . . vajha én is az lehetnék! — — — jóvé aztán hozzá, miközben egy mély sóhaj tört ki mellőből.

— Hogyan? kedves doktor ur, ön ne lehetne az, ki mindig másoknak szoktat tanácsokat; kinek mások helyett is előrelátónak kell lenni? — — —

— Igaz; mások helyett is — felelt szomoruan Andor ismét sóhajtozva — de mikor magam helyett, jobban mondva: a magam érdekeiben kellene előrelátónak lennem, akkor elhagy tudományom — — — vagy ha nem is hogy el, nem vehetem hasznát neki, mert ebben a kérdésben sem a büntető codex, sem a polgári per-rendtartás, sem semmiféle paragrafus a világon nem ad fele-letet . . . . .

— Tan segítésére lehetek, kedves doktor ur, ha bizalommal lenne hozzá. Tudom, hogy vannak az életben dolgok, fordulnak elő úgyek, melyben a tapasztalás többe ér a világ összes tuda-mányánál. Lássu kedves doktor ur, én öreg ember vagyok, sokat láttam, hallottam, tapasztaltam már; miért ne fogadna el egyszer tanácsot egy öreg embertől is?

Az öreg Bárány e szavai megalatták az utat Andor szívé-hez. Jól estek neki az egyszerű, de őszinte szavak, azért egyszerre Bárányhoz fordult, megragadta annak kezét és hangosan, majdnem kiabálva mondá: „Tudja, milyen így az, melyben minden par-a-graphus csak érzafaság? — Tudja ön, hogy van az életben egy olyan hazek, mely mindig a régi és mégis mindig új; mely a mióta csak emberiség létezik, folytonosan tart; mely ellen semmi az emberi ész, tehetetlen a világ összes tudományja? — — — A szív és pénz hereza. Ez az, a mi a világot uralja; a hol fölötti tanájadt, megkinozza — a legtöbbször tönkre teszi az embereket; de kiirtani, megsemmisíteni még sem lehet.

Bárány figyelmen hallgatta a kigyult arczval, heves gesztü-kuliozik kisereloben kiejtet, szenvedélyes szavakat; de abból vajmi keveset értett meg és azért nem is próbálkozott véleményét adni a heves kifakadásra.

Andor pár lépést tett előre aztán hirtelen megállt. „És mit tenne ön, ha ön az én helyzetemben volna; mondja, mit mond itt a tapasztalás, az öregség, a higgadság, a nyugodt meg-fogótlás?

Bárány még mindig nem értette Andort, mi természetesebb tehát, hogy nem is felelhett.

— Nem érnek azok itt semmit! Szív és — pénz. Az öreg az első neveti ki; az ifju ezért rajong; az ifju az utóbbi sem veti meg; de nem is imádjá annyira, mint az öreg. Ki adhat itt tanácsot? Az örege vagy az ifju? Kinek szavára hallgasson az ifju; amazéra-e, ki saját szempontjából beszél, vagy ezére-e, ki megint a saját szempontjából beszél; de vele érez, vele gondolkod-i? Ki hát itt a jogos tanácsadó? a materialistkus örege, vagy az ideális ifju? — — —

— Valóban, kedves doktor ur, kérnem kell, hogy beszéljen nyiltabban; itt olyan dolgokról beszél, melyeknek előzmenyéi élet-tel teljesen ismeretlenek, emeltozva nem foghatom sem az öre-gnek sem az ifjúnak pártját, habár ön egyiket se tartja competens tanácsadónak.

— Igaza van; tudnia kell az előzmenyeket — felelt teljesen lecsillapulva Andor. — Nos egy ifju áll ön előtt, ki szeret és viszont szeretettik. Egy leány áll oldala mellett, ki szeret és viszont szeretettik. Közük azonban egy leány áll, ki pénz — — — és ismét pénzzel akarja a diéső két szivvilágot elhomályosítani és az ifjut amatól elvonva, magához kötni. Az ifjut hát egyfelöl a szív, másfelöl a pénz eszja — — — mit tanácsol itt az öregség; hova szegődjék az ifju? — — —

Bárány előtt most már kezdett az egész úgy világosodni. Mikor Knoss Sándor barátjától a sürgönyt vette, melyben őt ez felkéri, hogy a vonattal városukba érkező Körösy Andort, az állo-másnál várja, vezesse magához és minden áron azon legyen, hogy a fiatal ember 3—4 napig legalább ott maradjon, nem tudja el-gondolni, hogy mi oka lehet Sándor bácsinak a fiatal ügyvédet irodájától 3—4 napig távol tartani. Most már kezdett előtte a hely-zet derengeni; de azért teljesen még sem tud tisztában, megkoez-kázatait tehát a tudakozódást: „Még nem vagyok egészen tisztá-ban a dologgal, kedves doktor ur, — vevé föl a szót, — mert nem mondja, hogy ki az a fiatal ember?

— Hát ki volna más, mint én?

— És doktor ur szeret egy szegény lányt, most már utjába jött egy gazdag?

— Igen, és már el is jegyeztem?

— Az elsővel pedig szakított?

— Csupán formaliter; de képe még mindig szivemben van.

— A gazdagot e szerint nem szereti?

— Nem; sőt ki sem állhatom és ha az ön sürgönye nem jön, vagy ha csak 2—3 perczet késik, szakítunk — — — — —

— de megavartatunk; a heves jelenet, melynek egyik szereplője voltam — megszakkított és már 6 nap mulva oltár elé kell áll-nunk; nos tanácsoljon.

— Hát jó, én elhiszem, hogy úgy beszél, a mint érez, de azt engedje kijelenteni, hogy ön legalább is optimista.

— Olyan agnyallal szemben, mint kegyed, nem is lehet más az ember.

Wilma láthatólag boldognak érrezte magát. Én megfogtam az egyik kezét.

— Nézze, nagysád, például ezt a kis kezét. Hol az a már-ványsozrás, a ki emel szebbe tudjon előállítani?! Oh én életben legboldogabb perécét élvezném, ha megengedné nagysád, hogy aj-kaimhoz emeljem.

Wilma nem tudta, mit tegeyen. — hallgatott.

Én pedig letérdeltem eléje és két kezembe vevém két kecsóját, lágy pusztit nyomtam rája.

Aztán ajkaimon volt már az a szó, a mi ezután szokott kö-vetkezni, midőn valami fene-vad kíngrott a bokorlóból és a nadrá-gomnak legkényesebb pontjába beleharapva, kiragadott belőle egy tenyérnyi széles darabot.

Wilma felsikoltott, aztán rákiáltott a kutyára: „Hektor, Hek-tor! nem takarodsz el!”

A kutya diadalmas morgással rohant el, szájában lebegtetve a ruhadarabot.

Képzeltetni, milyen kritikus helyzetben maradtam.

Wilma nem merte kérdezni, nines-e bajom, én pedig nem tudtam folytatni szerepemet.

Bementünk a kastélyba; persze én mindig úgy álltam, hogy elülről lásson, ő pedig nem mert rám nézni.

Megmutatta, hogy melyik lesz a szobám, és a „holnapi vis-zontlátásig” ajánlotta magát.

Egyedül vaesoráltam és alig vártam, hogy éjfel legyen.

Ejfeltájon kiszöketem szobámból és megkeresem a veloczipé-demet. Aztán ráültem és — úgylé mars! — — — úgy kiharaktám az udvaron mintha soha sem láttam volna azt a helyet.

A tizenhetedik Vilmának csakugyan igaza volt, mikor azt mondta, hogy szerencsételenek azok, a kik hozzá szerető szível kö-zelednek.

De hát úgy kell neki, minek tart a galamb kutyákat.

